

Sebze Bahçesinde Mayıs Ayında

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в
Пловдив

Дата: 12.05.2022 Брой: 5/2022

Fide Üretimi

Ayın başında şaşırtılacak olan orta-erkenci tarla üretimi için domates, biber, patlıcan ve salatalık fidelerine bakım devam etmektedir. Uzun süreli ve kalıcı bir ısınma durumunda, fidelerin yetiştirildiği tesisler gölgelendirilmelidir. Ortamdaki hava neminin artmasını ve bunun mantar hastalıkları, yaprak bitleri vb. saldırılarına yatkınlık oluşturmasını önlemek için tesisler düzenli olarak havalandırılmalıdır. Fide bölmesindeki gündüz ve gece sıcaklığı arasındaki farkın bitkiler üzerinde yoğunlaşma ve **"yalancı kök çürüklüğü"** için koşulların oluşmasını önlemek amacıyla $6^{\circ}\text{C} - 8^{\circ}\text{C}$ 'yi geçmemesi gerektiğini bir kez daha hatırlatıyoruz. Dönem içinde sıcaklık düşüşleri olması durumunda, **"gerçek kök çürüklüğü"** ortaya çıkabilir. İlk hasta bitkiler bir torbaya toplanmalı ve

tesis dışında imha edilmelidir. Altlarındaki yerler, %2'lik bakır sülfat veya amonyum nitrat çözeltisi ($3-4 \text{ l/m}^2$) ile sulanarak dezenfekte edilir. Kalan bitkiler, 25-50 ml/bitki dozunda %0.12 Infinito SC veya 5 ml/ m^2 dozunda propamocarb 722 ile muamele edilir.

Domateslerde külleme

Yaprak leke hastalıklarının saldırıları mümkündür – domateslerde **erken yanıklık, gri küf ve yaprak küfü** ile salatalıklarda **külleme** ve **mildiyö**. Gri küf, erken yanıklık, yaprak küfü ve mildiyö yüksek hava neminde gelişirken, külleme – düşük nemde gelişir. Fide tesislerinde optimum bir sıcaklık-nem rejimi korunmalıdır. **Erken yanıklık (Alternaria)** görüldüğünde, şunlarla mücadele yapılır: Azaka 80 ml/ha; Dagonis 100 ml/ha; Zoxis 250 SC 70-80 ml/ha; Kopfors Extra 200 g/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Polyram DF %0.2; Prev-Gold 200-600 ml/ha; Sinstar 70-80 ml/ha; Taegro 18.5-37.0 g/ha; Tazer 250 SC 80-200 ml/ha. **Gri küf (Botrytis)** görüldüğünde şunlar uygulanır: Avalon 200 ml/ha; Geox WG 50 g/ha; Erune 40 SC 200 ml/ha; Pretil 200 ml/ha; Prolectus 50 WG 80-120 g/ha; Signum 100-150 g/ha; Switch 62.5 WG 100 g/ha; Folpetis 50 SC 250 ml/ha; Fontelis SC 240 ml/ha. **Yaprak küfü** ile mücadele için şu bitki koruma ürünleri kayıtlıdır: Eminent 125 ME 40-60 ml/ha; Zoxis 250 SC 70-80 ml/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Signum 100-150 g/ha; Sinstar 70-80 ml/ha; Folpetis 50 SC 250 ml/ha. Salatalıklarda **mildiyö**'ye karşı, Enervin SC 120 g/ha; Zoxis 250 SC 70-80 ml/ha; Equation Pro 40 g/ha; Infinito SC 120-160 ml/ha; Corsate 60 WG 20-30 g/ha; Prev-Gold 160-600 ml/ha; Taegro 18.5-37.0 g/ha ile muamele edin. **Külleme**'ye karşı ise şunlar kayıtlıdır: Vivando 20 ml/ha (%0.02); Dagonis 60 ml/ha; Domark 10 EC 50

ml/ha; Zoxis 250 EC 70 ml/ha; Collis SC 40-50 ml/ha; Legado 80 ml/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Sivar 80 ml/ha; Sonata SC 500-1000 ml/ha; Trunfo 80 ml/ha; Phytosev 200 ml/ha; Fontelis SC 240 ml/ha.

İki noktalı kırmızı örümcek

Fidelerde Zararlılar

Bu dönemde fidelerdeki zararlılar arasında şunlar görülebilir: **sera beyazsineği, yaprak bitleri, thripsler, domates yaprak galeri güvesi, akarlar**. Popülasyon yoğunluğunu izlemek ve azaltmak için yapışkan tuzaklar yerleştirilir – sarı (beyazsinek ve yaprak bitleri için), açık mavi (thripsler için) ve siyah (domates yaprak galeri güvesi için). Gerekirse, mücadele de yapılır: **sera beyazsineği**'ne karşı, Abanto 75 ml/ha; Azatin EC 100-150 ml/ha; Brai 50-112.5 ml/ha; Limocid 400 ml/ha; Closer 120 SC 20-40 ml/ha; Krisant EC 75 ml/ha; Natur Breaker 75 ml/ha; Niimik Ten 390 ml/ha; Oikos 100-150 ml/ha; OroCid Plus 80-800 ml/ha; Pyregard 75 ml/ha; Prev-Gold 160-600 ml/ha; Requiem Prime 500-1000 ml/ha; Sivanto Prime 56 ml/ha; Naturalis 75-100 ml/ha; ile püskürtün. **Yaprak bitleri**'ne karşı, Azatin EC 100-150 ml/ha; Ampligo 150 ZC 40 ml/ha; Delmur 50 ml/ha; Deltagri 30-50 ml/ha; Closer 120 SC 20 ml/ha; Mavrik 2 F 20 ml/ha; Niimik Ten 390 ml/ha; Oikos 100-150 ml/ha; Sivanto Prime 45 ml/ha; Tepeki/Afinto 10 g/ha; Flipper 1-2 l/ha; Shirudo 15 g/ha uygulayın. **Thripsler**'e karşı şunlar etkilidir: Azatin EC 100-150 ml/ha; Dicarzol 10 SP 556 g/ha; Exalt 200-240 ml/ha; Limocid 800 ml/ha; Niimik Ten 390 ml/ha; Oikos 100-150 ml/ha; Requiem Prime 500-1000 ml/ha; Sineis 480 SC – 10-37.5 ml/ha, Naturalis 100-150 ml/ha. **İki noktalı kırmızı örümcek** tespit edildiğinde, Apollo 50 SC 30-40 ml/ha; Bermektin 50-100 ml/ha;

Akramite 480 SC 20-25 ml/ha; Apache EW 30-100 ml/ha; Butik 30-100 ml/ha; Valmek 15-100 ml/ha; Vertimec 018 EC 60 ml/ha; Voliam Targo 063 SC 80 ml/ha; Zoom 11 SC 12.55-50 ml/ha; Requiem Prime 500-1000 ml/ha; Laota 15-100 ml/ha; Naturalis 100-200 ml/ha; Nim Azal T/S %0.3; Nissorun 10 WP 75 g/ha; Danitron 5 SC 100 ml/ha; Flipper 1-2 l/ha; Floramite 240 SC 40 ml/ha; Shirudo 15 g/ha, ile uygulayın. **Domates yaprak galeri güvesi'**ne karşı ise – Avant 150 EC 25 ml/ha; Alverde 240 SC 100 ml/ha; Altacor 35 WG 8-12 g/ha; Ampligo 150 ZC 40 ml/ha; Affirm 095 SG 150 g/ha; Voliam Targo 063 SC 80 ml/ha; Delmur 50 ml/ha; Exalt 200-240 ml/ha; Coragen 20 SC 14-20 ml/ha; Nim Azal T/S %0.3; Niimik Ten 390 ml/ha; Oikos 150 ml/ha; Rapax SBS 100-200 ml/ha; Sineis 480 SC 10-25 ml/ha.

Fideler açık alana taşınmadan bir hafta önce, Deltagri 30-50 ml/ha; Closer 120 SC 20 ml/ha; Sineis 480 SC 10-25 ml/ha gibi daha geniş spektrumlu bir insektisit ve Polyram DF %0.2 veya Signum %0.1 fungusitleri ile koruyucu olarak püskürtülürler.

Sera Üretimi

Yetiştirilen ürünler yoğun meyve verme aşamasındadır. Isıtmasız seralarda ilk hasatlar başlıyor, ısıtmalılarda ise yoğun hasatlar yapılıyor – haftada 2-3 kez. Bitki koruma ürünlerini – hasat öncesi bekleme süresi daha kısa olanları – çok dikkatli seçmek gerekir. Hasat öncesi bekleme sürelerine kesinlikle uyulmalıdır.

Dış sıcaklıkların ve güneş radyasyonunun yoğunluğunun artması nedeniyle, henüz yapılmadıysa gölgelendirme sağlanmalıdır. Bu amaçla, bir kireç çözeltisi veya tarım eczanelerinde sunulan hazır karışımlar kullanılır.

Tesislerdeki hava nemini korumak için yollar günde birkaç kez su ile serpilmelidir. Ürünler, hastalık ve zararlı saldırıları açısından günlük veya en az haftada iki kez incelenmelidir. Dikim sırasında bitki tepeleri seviyesine yerleştirilen renkli yapışkan tuzaklar bir bilgi kaynağı olarak kullanılabilir. Vejetasyon sırasında bitkilerin büyümesini takip ederler. Hastalık lekeli yapraklar, yaprak sapları ve meyveler, yaprak biti kolonileri, yumurta kümeleri, larvalar, galeriler vb. toplanır, seradan çıkarılır ve imha edilir.

Seradaki bitkilerde, fideler için belirtilen **hastalıklar** gözlemlenebilir:

Domateslerde bunlar: **erken yanıklık (Alternaria)**, **gri küf (Botrytis)**, **yaprak küfü**. Saldırı durumunda, ürünler fideler için belirtilen bitki koruma ürünleri ile muamele edilir. **Yaprak küfü**'ne dayanıklı domates çeşitlerinin tohumları piyasada mevcuttur. Yine de lekeler tespit edilirse, bitkiler belirtilen ürünlerle püskürtülür.

Salatalıklarda: Salatalıklara zarar verebilecek başlıca hastalıklar **külleme** ve **mildiyö**'dür. Seralarda yetiştirilen birçok salatalık çeşidi küllemeye dayanıklıdır. Duyarlı olanlarda, görüldükten sonra fideler için önerilen fungusitlerle mücadele yapılır. Sabahın erken saatlerinde ısıtma sağlamak, **mildiyö** saldırılarını sınırlar. Görülme için uygun koşullar olduğunda, fideler için belirtilen ürünlerle her 7-10 günde bir püskürtme yapılır. Bu hastalığa dayanıklı salatalık çeşitleri artık mevcuttur.

Zararlılar

Sera beyazsineği, yaprak bitleri, thripsler, domates yaprak galeri güvesi ve iki noktalı kırmızı örümcek zarara neden olur. Fidler için belirtilen ürünler kullanılabilir.

Kök-ur nematodları ile mücadele için, damla sulama sistemi aracılığıyla şunlar uygulanabilir: Vidate 10 L 1 l/ha; Allready 1 l/ha; Velum Prime 37.5-62.5 ml/ha